

TÖRETLEN TERMELÉS, NÖVEKVŐ KERESLET...(első rész)

*Ezzel a címmel jellemezhető leginkább a szentesi Árpád-Agrár Zrt.-ben zajló folyamatos munkavégzés és a kiváló minőségű termékek előállítása. Az irántuk egyre jobban növekvő kereslet, a hazai agrárgazdaságban is meghatározó szereppel bír. **Oltyán István palántanevelési ágazatvezető** interjújában beszámol a jelenlegi helyzetről, a korábbiakban bevezetett újítások előnyéről és mindazokról a folyamatokról, amelyek a zavartalan munkavégzést, a jövőbe vetett hitet és a további export piacok nyitását jelentik.*

Az Árpád-Agrár Zrt. palántái iránti kereslet továbbra is növekvő tendenciát mutat?

Igen. Jelenleg az első 3 hónap zárását, de már a negyedik hónapot is látjuk. Több mint 15%-os értékesítési növekedés tapasztalható ebben az időszakban, így beigazolódott a múlt évi beruházás szükségessége, időszerűsége és szerepe. Egyre nagyobb az igény a talaj nélküli és a talajos palántákra is. Növekedett mindkét esetben a kereslet és bővült a partnerek száma is, úgy belföldön, mint külföldön.

Okozott-e bármi is nehézséget ebben az időszakban, gondolok elsődlegesen a külföldre történő szállításra?

Amikor a kedvezőtlen helyzet kialakult, akkor kezdődtek a legnagyobb szerbiai exportjaink szállításai. A teherforgalomban nem történt korlátozás, legfeljebb egy napos csúszások voltak, de növényi károsodás nem történt. Minden külföldi partnerhez eljutott a palántánk. A legnagyobb nehézségek a romániai partnereinknél alakultak ki, ahol más szabályozások léptek érvénybe. Ők nem tudtak küldeni szállító járműveket, és ezért magyar szállítmányozó vállalkozók bevonásával kellett megoldani az áru szállítását. Ebben az esetben is minden partnerünket, akik szerződtek velünk, gond nélkül ki tudtuk szolgálni, mindenhová időben eljutottak a palántáink.

Mely országokban vannak partnereitek?

Minden környező országban vannak partnereink, akik száma az elmúlt évhez képest szintén növekedett. Romániába is értékesítünk több termelőnek. Van egy cég, aki segítségére van a kisebb gazdálkodóknak, a cég tulajdonosa rendeli meg az adott palánta mennyiséget, a vetőmag beszerzést, a palánták kiszállítását. Ő a marosvásárhelyi központtal van kapcsolatban, az agrárkamarához tudnám hasonlítani. Ez ugyan így működik Szerbiában is. Most kialakulóban van egy hasonló együttműködés a szlovákiai, csehországi térségben. Viszont az igazi növekedés a romániai és szerbiai vonalon tapasztalható.

Van-e elképzelés arra, hogy a meglévő piacokon kívül további export piacokra is eljusson a megtermelt árú, várható-e ilyen irányú nyitás?

Egyértelműen van. Több olyan találkozónk, megbeszélésünk hiúsult meg a vírushelyzet miatt, ami külföldi partnerekkel történt volna. Azok az országok, ahová még nem szállítottunk palántát, ott is szeretnénk kiépíteni a piacainkat. Bulgáriába, Albániába szállítottunk a múlt évben, de szeretnénk még nagyobb volument elérni. Ezen a téren is évek óta folyamatos a munkánk, de a személyes üzembemutatók, ide utazások, ahogyan a mi termelői látogatásaink is elmaradnak, amit egy későbbi időszakban teszünk meg. Apró lépésekben, de minden évben előrébb haladunk ebben is és egyértelműen bővíteni szükséges ezeket a piacokat. Azért is fontos ez, mert más klímával, adottságokkal és ültetési időszyakkal rendelkező országokról van szó, ami tovább növeli az üvegházaink kihasználtságát.

Hogy látod, a termelők bizakodóak, törekednek az ellátás biztonságára?

Amikor márciusban belevágtunk a hidegfóliás termelésbe, az első szigorítások időszakában, akkor a termelőkben sokkal nagyobb volt a bizonytalanság, mint jelenleg. Akkor úgy gondolták, hogy elültetjük, de vajon lesz-e akinek eladjuk, szóval nem látták a fényt az alagút végén. Azóta viszont látszik, hogy szépen fejlődnek a növényeik, de ehhez biztatás is kellett, amit a gazdálkodó termelők meg is kaptak, amikor **Dr. Nagy István Miniszter úr**

az élelmiszerláncokhoz nyílt levélben fordult (<https://drnagystvan.hu/nyilt-level-az-elelmiszerlancokhoz/>). Ez egy nagyon fontos dolog volt, hiszen a biztonságos termelés és ellátás, a magyar termékek előnybe helyezése kapta a hangsúlyt. Ez nekünk is nagyon sokat jelentett, mi is elindítottuk a promócióinkat a közösségi oldalainkon; „vedd a hazait”! Rajtunk kívül a fogyasztók is a magyar termék védelmében hallatták magukat már egy hónappal ezelőtt és a friss zöldség eladások jelenleg is zökkenőmentesek. Jól látható, hogy a fogyasztók a hazai, friss zöldségekben bíznak és egyre nagyobb az érdeklődés a magyar termékek iránt. A termelők, akik mindezt előállítják, látják, hogy akik most szednek és értékesítenek, tartják vagy éppen növelik az elmúlt évi szinteket. Az árszintek megegyeznek az elmúlt évvel, talán néhány százalékkal magasabbak és éppen ezért én is bízom abban, hogy mindez növeli a termelők biztonságát. Látjuk azt is, hogy már megjelennek azok a megrendelések, amelyek a május-augusztusi ültetési időszakot érintik. Ezek folyamatosan érkeznek hozzánk, vagyis a bizalom töretlen a gazdálkodókban. A szerződések alapján növekvő tendencia tapasztalható. Olyan termelők is megjelennek nálunk, akik más, elégedett partner ajánlására érkeznek. Tehát a partnerkörünk folyamatosan bővül és nincs okunk a panaszra.

Az élelmiszer előállítók, a hazai gazdálkodók, termelők állandó biztatásban, köszönetben és támogatásban részesülnek. Az importtal szemben, milyen hozadékuk van hosszú távon a különböző intézkedéseknek?

Erről szól az, hogy az áruházláncok részesítsék előnyben a magyar terméket, ezzel a termelőket is. Ez lehet egy lépés, a másik, hogy legyen tudatos a fogyasztó és a magyar terméket emelje le a polcról, ez ugyanis együtt hozhat eredményt. Ha bemegyünk az áruházakba, látunk import terméket, de azt is látjuk nagyon sokszor, hogy a magyar friss zöldség rekeszei üresen állnak. Ez mindenképpen biztató. Talán elmondhatjuk azt, hogy elindult valami, amit a környező országok közül, Ausztriában látunk. Picit ott más a fizetőképés kereslet, de az osztrákok nem vesznek le külföldi terméket a polcról addig, míg hazai található mellette. Úgy gondolom, hogy nagyon jó irányba indult el a magyar zöldségfogyasztó társadalom, természetesen nagyon sok lépést kell még megtenni, de a kezdet jó.

A termés minőségét és mennyiségét hogyan befolyásolja az alapanyag? Gondolok a palántanevelés körülményire és a mögöttes innovatív beruházásokra.

A termésbiztonságot, a kiváló minőségű szaporítóanyag nagymértékben meghatározza, ez technológiától független. Vagyis, ha valaki egy alacsonyabb szintű technológiára van berendezkedve, talajos vagy szabadföldi kultúrákban is lehet eredményt elérni. Nem jár akkora költséggel és ez esetben is lehetséges a kiváló termés előállítás. Nagyon fontos, hogy minden technológiára a megfelelő szaporítóanyagot alkalmazzuk. Egyértelmű az is, hogy a legnagyobb értékű, talaj nélküli kultúrák előállítása, amelyek kókuszrostos vagy kőgyapotos technológiákkal történnek, a növény minden igényét, már palánta korában ki kell szolgálni annak érdekében, hogy egy kiváló minőségi szaporítóanyag válhasson belőle. Az elmúlt évek fejlesztései, amelyek az Árpádban megtörténtek, nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a saját üvegházainkban termesztésre szánt zöldségpalánták, -

paprika, paradicsom-különlegességek -, a legmagasabb minőséget képviseljük. Természetesen a partnereink növényeivel is ugyan ilyen igényesen járunk el, mind a tápanyagellátásban, mind pedig növény- egészségügyi szempontból. Az idei év elején, januárban nagyon sokat szigorítottunk, mert a palánta bizalmi termék. A vetőmagcégektől ide szállított vetőmag is szintén bizalmi termék. A szigorítás oka, hogy nem látunk bele a tasakba, nem látjuk, hogy milyen minőségű, milyen csírázási erélyű, vagy éppen milyen veszélyeket hordoz magában. Ezért a hozott magot, vagy a vetőmagcégtől ide szállított vetőmagot csak úgy fogadjuk el és úgy vásároljuk meg, ha mindenféle értékmérő tulajdonságát egy dokumentum formájában megkapunk az előállítótól. A legfontosabb az, hogy mindenféle növény-egészségügyi bizonyítvánnyal rendelkezzen az a vetőmag tétel, ami ide érkezik a kertészetünkbe és elvetésre kerül. Számunkra a szigorítás egy nagyon nagy lépés volt, mert a termelőkkel, akik tőlünk megrendelik a növényt, mi állunk kapcsolatban, mi tartozunk azért felelősséggel, hogy a legjobb minőséget kapják. Ezzel az volt a célunk, hogy megelőzzünk bármilyen növény-egészségügyi problémát, amit számtalanszor hallunk a világból és egy-egy vírusprobléma sok helyen 10 hektárjával számolja fel növénybetegségek miatt a kultúrákat, ezzel kertészek, cégek, családok élete lehet kockázttá, és mi ennek elébe kívántunk menni. Így sokkal biztonságosabbá tettük a növény előállításainkat.

Egy hosszú távú megállapodást kötöttünk a növényvédelmi kutatóintézzel, ahol folyamatosan teszteljük a palántákat. Vizsgálva azt, hogy bármilyen kórokozó jelenléte megtalálható-e bennük és ezekről folyamatosan bizonyítványokat kapunk, amivel tudjuk prezentálni az előállításunk tisztaságát, a magas higiéniai szintet. Nem szabad megfélekednünk arról sem, hogy a működésünket ellenőrző hatóságoktól kiemelt figyelmet

és kiemelt gyakoriságú ellenőrzést kértünk. Két hetes gyakorisággal a szaporítóanyag felügyelet munkatársai helyszíni szemlét tartanak és jegyzőkönyvet állítanak ki minden kiadandó palántáról, arról is, amelyik a rá következő héten kerül a termelőhöz. Ezzel párhuzamosan a Nébih növényvédelmi felügyelője is szemléket szokott a palántanevelésünkben tartani és ő is igazolja, hogy kórokozó, kártevőmentes állományokat látott. Nekünk ez biztonságot jelent és nem a saját biztonságunkat szerettük volna ezzel előtérbe helyezni, védeni, hanem a termelőink érdekeit képviselni. Az információkat a gazdálkodóinknak tovább adjuk, biztosítva őket arról, hogy kártevőmentes, fejlett, az időszaknak megfelelő szaporítóanyagot adunk át részükre. Elért a palántanevelésünk egy olyan üzemméretet, szintet, ahol nagyon fontos az, hogy minden precízen, dokumentálva, mérve és ellenőrizve legyen. Bizton állíthatom, hogy csak olyan növényeket adunk át a kertészeknek, amelyek makulátlanok, egészségesek, amelyből biztos, hogy komoly termésre számíthatnak.

Az Árpád-Agrár Zrt. üvegházaiban évekkel ezelőtt megtalálhatóak voltak a különböző fertőtlenítő kapuk és védőeszközök, felszerelések. E nélkül nem is lehetett, lehet bejutni. Napjainkban igen fontossá vált a védekezés, ami a cégcsoportnál nem új keletű. Miért szükséges a szigorú higiéniai szabályok betartása, betartatása?

Jóval a vírus jelentkezése előtt a telepeink, az üvegházaink kiemelt és igen magas higiéniai szinten voltak. Úgy a dolgozói beléptetések, mint egyéb bejárások csakis ezeken a higiéniai állomásokon tudtak megtörténni, ahol kéz és lábfertőtlenítést követően, védőruházatban,

gumikesztyűben és steril cipővédővel tudunk belépni az üvegházakba. Ez egy normál, standard üzemi higiénianak számított az elmúlt időszakban is.

A vírus megjelenésével további szigorításokat vezettünk be. A termelő telepekkel kezdeném, ahol csak a dolgozók mehetnek be az üvegházakba, a vetőmagcégek munkatársai és más helyekről érkezők nem léphetnek be, nem tartható üzemi bemutatás sem. Amíg ez a helyzet fennáll, be is fogjuk tartani és tartatni. Az üvegházba csak a kijelölt egység vezetője és az oda beosztott munkavállalók léphet be a megfelelő védőfelszerelésbe és a higiéniai előírások betartása mellett. Telepszinten ugyan ezt a szigorítást vezettük be a palántanevelésben is, - természetesen itt nem lehet „home office” munkára váltani, de nincs olyan, hogy palánta szemlére vagy a termelő esetében pl. megnézem, hogy áll a növényem-, ezekre nem adunk lehetőséget.

Az elmúlt években ezekre adtunk lehetőséget, de az idei évtől már fotókat küldünk a kertészeknek, e-mailben. Elküldjük a növényről a tudnivalókat és a fényképeket, így ő is tud azzal számolni, hogy a növény az ő elgondolása szerint mikor lesz szállítható és ez nagyon jól működik. Egyetlen egy dolgot nem tudunk nélkülözni; a telepeken a szervizmunkákat és anyagszállítást ellátó munkavállalókat, akik az anyagmozgatásban és a különböző technológiai feladatok ellátásában vesznek részt. Akik kifejezetten palánta elszállítása miatt érkeznek, egyedül ők léphetnek be a portákon, de már ott is van egy kontroll, ahol csak úgy enged be a személyzet a szállítókat, hogy kézfertőtlenítést végeznek. Próbáltunk kiemelt figyelmet fordítani az üzemi higiéniaira és ezzel lehetséges együtt élni, ezt tudomásul vette mindenki, véleményem szerint ebben mindenki partner, mindenki megérti a szigorításokat, változtatásokat. A partneri találkozók is elmaradtak, vagy minimális szintre szorultak annak érdekében, hogy a munkánkat zavartalanul el tudjuk hosszú távon látni.

Az alapos és előre jól átgondolt intézkedések és átfogó fejlesztési stratégiák hosszú távon meghatározzák a nemzet és azon belül egy régió életét. A következő részben folytatjuk a biológiai növényvédelem szükségességével, a világháló segítségével nyújtott információk közlésével, a fogyasztói társadalom szokásaival és a munkaerő megtartását szolgáló juttatások bevezetésével.

Szerző: Both Ildikó

Fotó: Arany Sándor Gábor, Magyar Ákos, Mészáros Mariann, Oltyán István

Kapcsolat: gold.both@gmail.com

Web: arpad.hu

facebook: [arpadagrarzrtkertesz](https://www.facebook.com/arpadagrarzrtkertesz)

Budapest, 2020.04. 30.